

GESCHIED- VERVALSING

door Paul
Frentrop

Geschiedvervalsing vind ik een mooi woord. Er zijn vast niet veel andere talen die een apart woord hebben voor deze specifieke euveldaad. Dat is jammer, want geschiedvervalsing is een ernstige zaak. Het vertroebelt onze kennis en houdt daarmee vooruitgang tegen.

Vandaar dat ik een staaltje geschiedvervalsing dat in maart in dit blad stond niet ongemerkt voorbij wil laten gaan. In een interview met professor Chang uit Cambridge viel te lezen: "Eind jaren tachtig arriveerde Chang in Groot-Brittannië. Het was de periode waarin de markt heilig was verklaard en in de Britse premier Margaret Thatcher zijn hogepriester kende." Dat is niet waar. Ik was erbij in die jaren en ik kan U verzekeren dat de markt absoluut niet heilig werd verklaard. Wat er toen in Groot-Brittannië gebeurde was dat Margaret Thatcher de wurggreep van de vakbonden op economie brak. Ze was geen hogepriester, maar gewoon gekozen tot premier.

Wat er wel gebeurde was dat in 1989 de Berlijnse muur viel. Volgens de Oost-Duitse communistische dictatuur stond die muur er om fascistische agressie uit het Westen tegen te houden, maar toen de muur eenmaal viel, konden Oost-Duitsers naar het Westen reizen. En wat ze daar deden was winkelen, want onder een centraal geleid regime waren de producten die mensen willen niet beschikbaar.

Na de val van de muur kon niemand nog met goed fatsoen streven naar een door de overheid geleide economie. Dus de Communistische Partij Nederland doopte zichzelf om in GroenLinks en Wim Kok verklaarde dat de PvdA niet langer een socialistische partij was.

Maar van het democratisch socialisme is veel minder stringent afscheid genomen dan van het nationaal socialisme een paar decennia eerder. Vandaar dat veel mensen nu weggomen met geschiedvervalsing, veelal verpakt in wazige metaforen, zoals 'heilig' en 'hogepriester'. Een ander voorbeeld leverde CNV voorzitter Jaap Smit vorige maand in Het Financieele Dagblad: "We hebben nu twintig jaar de ruwe Angelsaksische wind gevoeld. Een deel van de rommel die we nu moeten opruimen is daardoor veroorzaakt." Dat is niet waar. Ik was erbij de afgelopen twintig jaar en ik heb geen ruwe Angelsaksische wind gevoeld. De rommel die we moeten opruimen bestaat uit een uit zijn krachten gegroeide overheid en een verstarde arbeidsmarkt. Die zijn hier niet heen komen waaien. Die zijn hier ter plekke veroorzaakt en de vakbonden speelden daarbij een belangrijke rol.

Wie wil ophalen wat geschiedvervalsing doet, moet 1984 van George Orwell eens herlezen. Dat boek blijft actueel.

dat het lastig blijft om geld te verdienen in China.

Zijn er nog indicatoren waar we op moeten letten om te bepalen wanneer het echt fout gaat met China?

Het klinkt wat vreemd, maar ik kijk onder andere naar de verkoop van luxe-artikelen. De verkoop van Zwitserse horloges lijkt wel een functie van corruptie, kredietgroei en een almaar uitdijende vastgoedmarkt. Voor het signaleren van acute problemen is het beter om te kijken naar de rente die banken elkaar in rekening brengen, de zogeheten Shanghai Interbank Offered Rate. Deze rente is de laatste tijd relatief laag, maar als het banksysteem gaat haperen, zal deze hard oplopen.

Het is overigens nooit verstandig om naar één economisch cijfer te kijken, en al helemaal niet in China. Ik heb de ervaring dat als beleggers te veel naar hetzelfde getal staren, de Chinese statistiek-

bureaus al snel dit cijfer gaan manipuleren. Ik kijk daarom naar een combinatie van maatstaven die iets zeggen over de kredietgroei, landverkoop en huizenprijzen.

Eerst zakenbankier, toen journalist en nu strateeg voor een vermogensbeheerder. Hoe kijkt u terug op uw opmerkelijke carrièrepad?

De verschillen zijn op papier groter dan in werkelijkheid. Bij al mijn werkgevers heb ik onderzoek gedaan naar het ontstaan en het knappen van bubbels op financiële markten. In die zin heb ik altijd hetzelfde werk gedaan, maar niet altijd voor hetzelfde honorarium... Natuurlijk zijn er ook verschillen. Toen ik als journalist over een bubbel schreef die op het punt stond te knappen, lagen weinig mensen daar wakker van als de financiële markten vrolijk doorstegen. Nu ik geld van klanten beleg, word ik weleens wakker en denk: wat ben ik toch een idioot.